

BIBLIOGRAFIA

AALTO, Alvar.

La humanización de la arquitectura.

Cuadernos Infimos 81.

Barcelona. Tusquets Editor. 1977. (de l'edició alemana de 1970)

L'últim text és la conferència anual a la RIBA de 1957, per tenir una idea de quan es va escriure. (HCR)

AL-AZZAWI, Subhi H.

"Oriental Houses in Iraq". ***Cobijo y Sociedad***

Editor Paul OLIVER. Madrid. H. Blume, 1978. (traducción de l'original *Shelter and Society*, 1969)

(ETSAB Sig 72.067.26 Oli)

ASHRAE Handbook of Fundamentals

Edició espanyola

Manual básico sobre técnicas para el cálculo de instalaciones de calefacción, refrigeración y aire acondicionado.

(Traducció i edició a càrrec d'ATECYR)

Cap. 8 Principios fisiológicos para el confort y la salud. Pgs. 21-57

ALLARD, Francis (Editor)

Natural ventilation in buildings

Londres. James & James 1998

ISBN: 1-873936-72-9

ALLPORT, Floyd H.

Theories of Perception and the concept of Structure

John Wiley & Sons, Inc., New York, 8a ed. 1967.

Es molt interessant el capítol sobre la teoria de la Gestalt, en el que es refereix a Kohler i Koffka -llibres també referits a la K

ANSI-ASHRAE

Standard 55-1981. Thermal environmental conditions for human occupancy.

ASHRAE, 1981.

AULICIEMS, Andris; SZOKOLAY, Steven.

Thermal Comfort

PLEA Notes 3. Passive and Low Energy Architecture & University of Queensland, Dept. of Architecture. Brisbane, 1997.

Recull fet per Auliciems i Szokolay, revisat per Humpheys i Roaf. Molt recomanable

BAKER, N., FANCHIOTTI, A., STEEMERS, K. (Editors)

Daylighting in Architecture. A European Reference Book.

Londres, James & James Science Publishers Ltd. 1993

BANHAM, Reyner.

The Architecture of the Well-tempered Environment. 2a edició.

The University of Chicago Press, Chicago & The Architectural Press Ltd., London, 1969. Segona edició de 1984.

ISBN 0-226-03698-7 (704 AiE)

BEDOYA, César ; NEILA, Fco. Javier

Acondicionamiento y energía solar en arquitectura.

Madrid. Colegio Oficial de arquitectos de Madrid. 1986.

BEDOYA, César ; NEILA, Fco. Javier

Las técnicas de acondicionamiento ambiental:

Fundamentos arquitectónicos

Madrid. Dept. Construcción y Tecnología Arquitectónicas. 1992

ISBN : 84-86451-03-5 (RSF)

Capítol 1 : Clima, medio ambiente y arquitectura

Capítol 2 : La psicrometria como base del acondicionamiento ambiental

Capítol 3 : El bienestar higrotérmico.

El capítol 3 està bé. Molt ampli i fa una visió general del confort climàtic molt correcta. Presenta un bon "state of the art"

BEDOYA, César ; NEILA, Fco. Javier

Técnicas arquitectónicas y constructivas de acondicionamiento ambiental.

Editorial Munilla-Lería. Madrid, 1997

ISBN : 84-89150-20-6

Es una versió "molt" augmentada de l'anterior. Els primers capítols són similars però s'hi ha afegit una part molt important (Cap9. Arquitectura bioclimàtica. Cap10. Calefacció. Cap11. Refrigeració. Cap12. Ventilació)

BEHLING, Sophia & Stephen

Sol power. The evolution of solar architecture.

Prestel Verlag. Munich, 1996.

ISBN: 3-7913-1670-2 (704 AiE)

BENEVOLO, Leonardo

Historia de la arquitectura moderna. 6ª ed. ampl.

Editorial Gustavo Gili, S.A. Barcelona, 1987. (traducció de M. Galfetti, J. Díaz de Atauri, A.M. Pujol i J. Giner, de l'original *Storia dell'architettura moderna*)

(704 CiS 1400166545)

BENEVOLO, Leonardo.

Historia de la arquitectura del renacimiento: la arquitectura clásica del siglo XV al siglo XVIII. 3a ed. act.

Gustavo Gili, S.A., Barcelona, 1988. (RSF)

BESNARD, Emmanuel.

La maison de demain

Paris, Robert Lafont Publications, 1964. (RSF)

BLASER, Werner.

Atrium. Lichthöfe seit fünf Jahrtausenden = five thousand years of open courtyards. English and German

Basel, New York: Wepf, 1985 (Wepf & Co. AG, Verlag, Basel 1985)

(ETSAB 728.011.72 Bla)

BLASER, Werner (traducció de l'anterior de Jordi Siguan, arqte.)

Patios. 5000 años de evolución desde la antigüedad hasta nuestros días.

Barcelona. Gustavo Gili, S.A., 1997

(704 AiE 1400349175)

1 Courtyard houses

2 Courtyards

3 Atriums

4 Atrium buildings

BEDNAR, Michael J.

The new atrium.

McGraw-Hill, Inc, 1986.

(ETSAB 725:721.011.72 BED)

BUTERA, Federico M.

Energia e tecnologia fra uomo e ambiente. 5a. edició

Milano. CittàStudi 1992. 5a. edició de 1996

ISBN: 88-251-7057-2

CAMESASCA, Ettore

Historia ilustrada de la casa.

Barcelona. Editorial Noguer, S.A. 1971. (Traducció de l'original en italià: *Storia della casa*. Milano. Rizzoli Editore. 1968)

(ETSAB Sig : 728 (09) CAM)

CARRIÓN ISBERT, Antonio

Diseño Acústico de Espacios Arquitectónicos.

Barcelona. Edicions UPC, 1998

CHÁVEZ DEL VALLE, Francisco

Zona Variable de Confort Térmico.

Barcelona. Tesis Doctoral UPC. 2002

CONKLIN, Groff

The Weather Conditioned House.

New York. Reinhold Publishing Corporation. 1958.

(ETSAB Sig : 699.86:728)

Primer capítol: elements of environmental control, molt ben resumit, molt americà i ja hi és tot. Inclou sempre el termes de confort, entorn, acústica, llum, puresa de l'aire, contaminació i manteniment. Una visió molt general de l'any 58, que encara no pretén ser bioclimatic (és bioclimatic avant la lettre) i inclou els sistemes mecànics de calefacció i condicionament de l'aire. El capítol d'acústica és molt clar i resumeix els conceptes d'aïllament i absorció. S'ha de llegir el preface com a curiositat històrica.

CARRIER

Manual de aire acondicionado (Handbook of Air Conditioning System Design, McGraw-Hill, New York), por Carrier Air Conditioning Co.

Versión española : Barcelona. Marcombo ed. S.A.

DA VINCI, Leonardo

Cuadernos de notas.

Barcelona. Editoria Planeta-De Agostini, S.A. 1995.

(Antologia d'acord amb els originals conservats a les següents biblioteques i trad. per José Luis Velaz: Institut de France, París; Biblioteca Ambrosiana, Milán; Royal Library, Oxford; Biblioteca Real, Turín; Victoria and Albert Museum, Londres; British Museum, Londres; Biblioteca de la Accademia, Venecia; Biblioteca Laurenziana, Florencia.)

ISBN:84-395-4422-7 (HCR)

DAVOLI, Pietromaria

Architettura senza impianti. Aspetti bioclimatici dell'architettura preindustriale.

Firenze. Alinea editrice. 1993. (Gianni Scudo)

DÉRIBÉRE, M & DÉRIBÉRE, P.

Préhistoire et histoire de la lumière.

Paris. Editions France Empire. 1979. (Ramón San Martín & Rafael Serra)

ECO, Umberto.

Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. 19a ed.

Barcelona. Gedisa, S.A. 1996. (trad. de L. Baranda i A. Claveria Ibáñez de l'original: *Come si fa una tesi di laurea.* Bompiani. 1977) (HCR)

FANGER, P.O.

Thermal Comfort. Analysis and Application in Environmental Engineering.

New York. MacGraw-Hill Book Co. 1973.

FEIJÓ MUÑOZ, J.

Instalaciones de Iluminación en la Arquitectura

Valladolid. Colegio Oficial de Arquitectos en Valladolid. 1994.

ISBN: 84-7762-407-0

FERNÁNDEZ FERRER, J ; PUJAL CARRERA, M.

Iniciación a la Física. Tomos I y II.

Barcelona, (los autores), 1977.

FILIPPI, M ; AGHEMO, C.

Comfort as Design Parameter in Architect Education.

GIEDION, Sigfried

Arquitectura y comunidad

Buenos Aires. Ed. Nueva Visión, 1957. (Traducció de José Mª Coco Ferraris l'original "*Architektur und Gemenischaft*", Rowohlt Verlag, Hamburg, 1956) (RSF)

GIEDION, Sigfried

La arquitectura, fenómeno de transición. (Las tres edades del espacio en arquitectura). Barcelona, Ed. Gustavo Gili, S.A., 1975. (Traducció de J. G. Beramendi de l'original "*Architecture and the Phenomena of Transition. The Three Space Conceptions in Architecture*", Harvard University Press. Cambridge, Massachusetts, 1971) (ETSAV)

Space, Time and Architecture, 1967

Mechanization Takes Command, 1948

The Eternal Present -The Beginnings of Art / The Beginnings of Architecture- 1962/64

La primera concepció de l'espai : l'arquitectura com volums d'espais radials.

La segona concepció de l'espai : l'arquitectura com espai interior

La tercera concepció de l'espai : l'arquitectura com volum i espai interior.

La primera és fins a Roma

La segona és l'arquitectura romana, medieval, renacentista y barroca : l'espai interior. Procés d'il·luminació d'aquest espai interior.

La tercera és més dubtosa, perquè l'exemple és l'opera de Sidney per ser un volum des de fora i a l'hora un interior. "La transición. La influencia más decisiva vino de los revolucionarios métodos de construcción desarrollados por la industria decimonónica. El que abrió el camino fué el ingeniero, no el arquitecto. En el siglo XX, el desarrollo tecnológico progresó con rapidez y penetró en el hábitat humano. Un fenómeno similar se produjo durante la transición de la Roma republicana a la Roma Imperial cuando las técnicas del abovedado fueron transferidas de las estructuras utilitarias -como la Cloaca Máxima o los acueductos- a los edificios públicos monumentales que adquirieron así una expresión totalmente nueva."

GIVONI, Baruch

Man, Climate and Architecture.

Amsterdam. Elsevier Pub. Com. 1969.

(ETSAB Sig : 551.58:72 Giv)

GIVONI, Baruch

Passive and Low Energy Cooling of Buildings.

New York. Van Nostrand Reinhold cop. 1994

(ETSAV Sig : 697.9 Giv)

GIVONI, Baruch

Climate considerations in building and urban design

New York. Van Nostrand Reinhold cop. 1998

(ETSAB). Aquest és el millor, revisa les coses que diu anteriorment i relativitza més.

GOLDFINGER, Myron.

Antes de la arquitectura. Edificación y habitat anónimos en los países mediterráneos.

Barcelona. Gustavo Gili. 1970 (ETSAB)

La introducció és lo més interessant, després fa una revisió per zones geogràfiques mediterrànies i té fotos i plantes interessants en blanc i negre.

GROSSO, Mario.

Il raffrescamento passivo degli edifici.

Rimini. Italia. Maggioli Editore 1997

ISBN: 88-387-1081-3 (RSF)

HALL, Edward T.

La dimensión oculta.

México. Siglo veintiuno editores, s.a. 1972 (Traducció de Félix Blanco de l'original *The hidden dimension*. Anchor Books, 1966) (ETSAB)

HERNÁNDEZ CHÁVEZ, Vicente

La habitabilidad energética en edificios de oficinas.

Barcelona. Tesis Doctoral UPC 2002

HOPKINSON, R. G., KAY, J.D.

The Lighting of buildings. 2a edició 1972

Londres. Faber & Faber. 1969. (RSF)

HUIZINGA, Johan.

El otoño de la Edad Media. Estudios sobre la forma de la vida y del espíritu durante los siglos XIV y XV en Francia y en los Países Bajos.

Madrid. Alianza Editorial, S.A. 1978. (Traducció de José Gaos de l'original *Herbst des Mittelalters*. 1923) (ETSAV)

ISALGUÉ BUXEDA, A.

Física de la llum i el so.

Barcelona. Edicions UPC. 1995.

ISALGUÉ BUXEDA, A.

L'energia viatja als edificis. Introducció a la Física del transport d'energia.

Barcelona. Edicions UPC. 1997.

KOFFKA, Kurt.

Principios de psicología de la forma. Buenos Aires. Editorial Paidós. 1973.

(Traducció castellana de *Principles of Gestalt Psychology*. Harbinger Book. Nova York, 1935) Dedicat a Köhler i Wertheim, que eren el triunvirato que va treballar sobre la gestalt. (ETSAV)

KÖHLER, Wolfgang.

Psicología de la forma: su tarea y últimas experiencias. Madrid. Biblioteca

Nueva. 1972. (Traducció de José Germain y Federico Soto de *Gestalt Psychology*, 1929). Psicòlegs dels anys vint que tenien fortes discussions, molt interessants ja que és quan es desenvolupen aquests coneixements. Era professor a Berlín, antinazi i se'n va anar als EEUU l'any 35. Köhler (1887-1967) alemany ari que se'n va haver de l'Alemanya nazi, juntament amb Koffka i Wertheimer són els "pares" la teoria de la *Gestalt*. (ETSAB)

No té desperdici.

KOENIGSBERGER, O.H, INGERSOLL, T.G, MAYHEW, A, SZOKOLAY, S.V.

Viviendas y edificios en zonas cálidas y tropicales.

Madrid. Paraninfo. 1977.

(Traducció de Emilio Romero Ros de l'original anglés *Manual of Tropical Housing and Building*. Longman Group Limited, London.)

Resultat dels interesos de la Gran Bretanya a l'Índia, però passat a unitats mètriques, per S. Szokolay.

La secció 2. *Confort : las condiciones deseables*. Està dedicada al confort tèrmic (*factores térmicos del confort, Indices térmicos del confort i Temperatura eficaz : su uso*) i a l'estar enfocat cap als climes tropicals les quatre variables clàssiques climàtiques es tenen molt en consideració. El punt 2.1.11 *Variables subjetivas*, és molt interessant perquè normalment ni s'hi fa esment. La Secció 5. *Luz e iluminación* i la Secció 6. *El ruido y su control*, també estan bé i la bibliografia a que es refereix també. Es l'enfocament clàssic de tractar el confort com purament tèrmic i la llum i el so a part.

LE CORBUSIER

El Modulor, ensayo sobre una medida armónica a la escala humana aplicable universalmente a la arquitectura y a la mecánica. 3a ed.

Barcelona. Poseidón 1980 (ETSAB Sig : 72.013 Lec)

LE CORBUSIER

Cómo concebir el urbanismo.

Buenos Aires. Ediciones Infinito. 1959

(Traducció de E. L. Revol de l'original francès "*Manière de penser l'urbanisme*", Editions de l'Architecture d'Aujourd'hui, Paris, 1946)

LEWIS, Owen J., GOULDING, John (Editors)

European Directory of Sustainable & Energy Efficient Building 1999. Components, Services, Materials.

Londres. James & James 1999

LÓPEZ DE ASIAÍN, Jaime ; et al

Arquitectura y clima en Andalucía. Manual de Diseño.

Sevilla. Dirección General de Arquitectura y Vivienda. Consejería de Obras Públicas y Transportes. 1997 (RSF)

LÓPEZ DE ASIAÍN, Jaime

Arquitectura, ciudad, medioambiente.

Sevilla. Consejería de Obras Públicas y Transportes. 2001

ISBN: 84-472-0658-0 (RSF)

MARINCIC, Irene

Respuestas térmicas dinámicas en edificios.

Barcelona. Tesis Doctoral UPC. 1999

MAYORAL ALAVEDRA, Antonio

Introducción a la percepción.

Barcelona. Editorial Científico-Médica. 1982. (ETSAB)

El llibre està molt ben estructurat i l'autor és molt bon comunicador, encara que sembla a vegades una mica superficial. El que és molt poc recomanable és la bibliografia, que tota ella és contemporània al llibre. No sé si només refereix els llibres traduïts al castellà i per això costen d'identificar les fonts principals.

MAZRIA, Edward

The Passive Solar Energy Book.

Emmaus, Pa. Rodale Press. 1979.

ISBN 0-87857-237-6 (RSF)

És l'original americà sobre el que vàrem fer la traducció al castellà per a la GG

Les dades climàtiques són les americanes, que a vegades van bé per entendre coses.

MAZRIA, Edward

El libro de la energía solar pasiva

México. Gustavo Gili, S.A. 1983 (RSF i HCR)

MERLEAU-PONTY, Maurice

Fenomenología de la percepción. (3a edició. 1994)

Barcelona. Edicions 62, s.a. 1975

(Traducció de Jem Cabanes de l'original francès *Phénoménologie de la perception.* Éditions Gallimard, 1945)

Les observacions a la traducció castellana són bastant interessants,

MONDELO, Pedro R., Gregori, E., Barrau, P.

Ergonomía 1. Fundamentos.

Barcelona. Edicions UPC y Mutua Universal 1994

MONDELO, Pedro R.

Ergonomía 2. Confort y Estrés Térmico.

Barcelona. Edicions UPC y Mutua Universal 1997

MOOS, Rudolf H.

The Human context. Environmental determinants of behaviour.

New York. John Wiley & Sons. 1976.

MURGUÍA, Laura.

La luz en la Arquitectura. Su influencia sobre la salud de las personas. Estudio sobre la variabilidad del alumbrado artificial en oficinas.

Barcelona. Tesis doctoral UPC 2002

NICOL, Fergus.

Thermal comfort. A handbook for field studies toward an adaptive model

Londres, University of East London 1993

NORBERG-SCHULZ, Christian

Existence, Space & Architecture

London. Studio Vista. 1971 (RSF)

OLGYAY, Victor

Design with Climate. Bioclimatic approach to Architectural Regionalism.

Princeton, New Jersey. Princeton University Press. 1963 (ETSAV)

OLGYAY, Aladar & OLGAY, Victor

Solar Control and Shading Devices.

Princeton, New Jersey. Princeton University Press. 1976. (RSF)

OLIVER, Paul.

Dwellings. The House across the World.

Oxford. Phaidon Press Limited. 1987.

(ETSAV 1400108228 Sig 72.067.26 Oli)

Shelter of the Nomads. Rural settlements. Types and processes. Built from the Ground. Resources that Grow. Coping with Climate. Living spaces. Values, Symbols, and Meanings. Decorated Dwellings. Village, Town, and City. Housing the Homeless.

psé, les idees generals són interessants però sempre els exemples són d'arquitectura molt primitiva o del tercer món. És el mateix autor que a Cobijo y Sociedad té dos capítols (que no són seus) sobre les barriades a Sudamerica i arquitectura marginal. L'inici del capítol dels símbols és interessant però després se'n va per "derroteros" que no m'interessen.

OLIVER, Paul.

Cobijo y sociedad.

Madrid. H. Blume, 1978. (traducció de l'original *Shelter and Society*, 1969)

(ETSAB Sig 72.067.26 Oli)

Només és de l'autor la primera part i en canvi la que a mi m'interessa més és la segona de varis autors, és l'original d'on surten moltes coses dels 6000 años de habitat. Però l'origen de tots és el Camesasca.

PRAZ, Mario.

An Illustrated History of Interior Decoration: from Pompeii to Art Nouveau.

(Traducció de l'italià: *La filosofia dell'arrendamento*)

London. Thames and Hudson. 1964. Reprinted 1982

PRAZ, Mario.

La casa de la vida.

València. Edicions Alfons el Magnànim. 1995. (Traducció de Carmen Artal de l'original *La casa della vita*. Milano. Adelphi Edizioni SPA. 1979.)

(ETSAV Sig : 929(Praz)Pra)

Es l'història de com la seva casa i els seus objectes van apareixent i prenent forma segons la vida dels seus habitants. El lloc és el Palazzo Ricci, a la Via Giullia de Roma, a on va a viure l'any 34 i l'història de la casa. El seu retrat és el del vell professor de la pel·lícula de Visconti *Confidencias*, en que es va inspirar el director de cinema, basant-se en les *Scene di conversazione* del pròpi Mario Praz.

RAMÓN, Fernando

Ropa, sudor y arquitecturas

Madrid. H.Blume Ediciones. 1980 (AiE)

De la afortunada sèrie "Energía, Clima y Diseño" dirigida per Luís Fernández Galiano.

A finals dels 70 i principis dels 80 es van produir una serie de textos molt seriosos sobre el condicionament ambiental, molt ben fonamentats teòricament. Són unes generacions d'arquitectes que tenen una base científica prou sòlida com per entendre i interpretar correctament els fenòmens ambientals de qualsevol tipus.

ROCK, Irvin

La percepción.

Barcelona. Ed. Labor, Prensa Científica, S.A. 1984.

(Traducció de José Manuel García de la Mora de l'original *The perception*. Scientific American Books. 1984) (ETSAB)

Te una bibliografia sumament útil i ben estructurada, per temes. Sorprèn veure que el tema de la percepció, comença a desenvoluparse cap als anys setanta, fora del capítol de forma i organització, desenvolupada per els teòrics de la *gestalt*.

ROGORA, Alessandro.

Luce naturale e progetto.

Rimini. Italia. Maggioli Editore 1997

ISBN: 88-387-0743-X (RSF)

RYBCZYNSKI, Witold

La casa. Historia de una idea.

Editorial Nerea, S.A., Madrid, 1986.

(Traducció de Fernando Santos Fontela de l'original *Home. A Short History of an Idea*. Viking Penguin, 1986)

ISBN:84-86763-13-4 (704 AiE 1400186146)

SANTAMOURIS, M., ASIMAKOPOULOS, D.

Passive cooling of buildings.

Londres. James & James 1997

ISBN: 1-873936-47-8

SAXON, Richard.

Atrium Buildings. Development and Design.

London. The Architectural Press. 1983. (ETSAB)

SCHOENAUER, Norbert.

6.000 años de habitat. De los poblados primitivos a la vivienda urbana en las culturas de oriente y occidente.

Barcelona. Editorial Gustavo Gili, S.A. 1984. (traducció de Josefina Frontado de l'original anglès *6.000 Years of Housing*. New York. Garand STPM Press. 1981.)

ISBN: 84-252-1189-1 (HCR)

SERRA FLORENSA, Rafael; COCH ROURA, Helena

Arquitectura y energía natural.

Barcelona, Edicions UPC, SL., 1995

SERRA, R.; COCH, H.; SAN MARTIN, R.

La arquitectura y el control de los elementos

Barcelona, Asociación Cultural Saloni y Hipòtesi, 1996.

ISBN: 84-920886-1-3

SERRA FLORENSA, Rafael

Arquitectura y climas

Barcelona. Editorial Gustavo Gili, S.A., 1998.

ISBN: 84-252-1767-9

VERNON, M. D.

The Psychology of Perception. 6a edició.1970.

Penguin Books Ltd. 1962

VITRUVI, M.

D'Arquitectura

(Traducció del llatí al català de E. Artigas, E. Espinilla, G. Torres i E. Benedicto, del Dept. de Filologia Clàssica de la Universitat de Barcelona, amb l'assessorament d'A. Castro, arq. Dept. Construccions Arquitectòniques I, UPC)

Barcelona, Agrupació de Fabricants de Ciments de Catalunya, 1989 (RSF)

VITRUVIO POLION, Marco

Los diez libros de Arquitectura.

(Traducidos del latín y comentados por D. Joseph Ortiz y Sanz. En Madrid en la Imprenta Real, 1787.)

Edició facsímil numerada y no venal (Les làmines estan fetes per l'autor i són de l'època de la traducció) (RSF)

VITRUVIO, Marco Lucio.

Los diez libros de arquitectura.

(Traducción directa del latín, prólogo y notas por Agustín Blánquez, profesor de la Universidad de Barcelona.)

Barcelona. Editorial Iberia, S.A. 1970. (HCR)

WEIGEL, R.G.

Luminotecnia, sus principios y aplicaciones. 3a tirada

Barcelona. Editorial Gustavo Gili, S.A. 1973

(Traducció de l'original alemany "Grundzüge der Lichttechnik" de R. Aguirre Gili)
(704 CiS 1400166594)

WRIGHT, Frank Lloyd

El futuro de la arquitectura. 2a edició

Buenos Aires. Ed. Poseidón. 1958.

(Traducció de Eduardo Goligorsky de l'original "The Future of the Architecture",
Horizon Press Inc., 1953) (RSF)

WRIGHT, Lawrence

Los fuegos del hogar. De la hoguera prehistórica a la cocina y la calefacción actual.

Barcelona, Editorial Noguer, S.A. 1996

(Traducció de Eduardo Vázquez de l'original *Homes Fires Burning*. Routledge & Kegan Paul Limited, London)

YÁÑEZ, Guillermo.

Arquitectura solar.

MOPU. Dirección General para la Vivienda y la Arquitectura. Madrid, 1988.

YÁÑEZ, Guillermo.

Arquitectura solar, aspectos pasivos, bioclimatismo e iluminación natural.

MOPU. Madrid, 1988

YÁÑEZ, Guillermo.

Energía solar, edificación y clima.

MOPU. Madrid, 1982.

ZEVI, Bruno

Historia de la arquitectura moderna

Buenos Aires. Emecé editores, S.A. 1954. (3a impressió 1959) (traducció de Héctor Alvarez de l'original italià *Storia dell'architettura moderna*, 19..) (RS)

ZEVI, Bruno

Saber ver la arquitectura. Un ensayo sobre

Buenos Aires. Ed. Poseidón, 1951. (Traducció de la 8a edició italiana de Cino Calcaprina y Jesús Bermejo Goday de l'original *Saper veder l'architettura*)

AAVV

La carta de Atenas.

Congresos internacionales de arquitectura moderna. El Urbanismo de los CIAM.
Buenos Aires. Editorial Contémpora. 1957. (RSF)